

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVIII (32)

štev. (No.) 4

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

25. januarja 1979

Na počitnice

s knjigo v roki

V začetku našega stoletja so počitnice poznali le študentje in njihovi učitelji. Pobe so za dva meseca poslali domov — deklet takrat po srednjih šolah še ni bilo — profesorji pa so stopili malo po svetu, kolikor jim je skromna plača dovoljevala: na Dunaj ali v Prago, kjer so študirali, nato pa spet domov, počivat pod domačo jablano. V hribe takrat še nismo hodili, razen nekaterih, ki so hoteli dati veljavno staremu pregovoru, da gora ni nora, nor je tisti, ki gre gor! Delavec še ni imel pravice do dopusta. Po dvajsturnem delu je počival vsak dan doma, v nedeljo pa je stopil na kozarec vina in na pogovor s prijatelji.

Študentje so svoje počitnice porabili po svoje. Imeli so svojo dijaško organizacijo, ki je med drugim poskrbela za kos kruha in prenočišče na dišečem senu, dijaku, članu, ki je potoval po deželi: od trga do mesta, od sošolca do sošolca, od farovža do farovža. V hribe so šli le „ta novi“.

Sedaj je drugače na svetu. Sedaj imamo tovarne in kemične hlape, ki zastrupljajo ozračje, imamo zrakoplove in motorna vozila vseh vrst, ki polnijo zrak z ropotom in žro naše živce. Danes ni več časa, da bi kdo stopil počasi in varno na delo, danes ni več časa, da bi se ozirali na vreme. Treba je stopiti v vrsto tisočev, sebi enakih, ki morajo bojevati boj brez počitka za svoj obstanek in napredek. To delo utrjuje, izmoghava človekove moči in uničuje živce.

Narava sama zahteva, da se vsaj od časa do časa umakemo stran od vsakdanjega življenja in da skušamo na novo okrepiti svoje moči. Zato tako težko pričakujemo počitnice.

Beseda počitnice je pravzaprav netočna. Ne sme nam pomeniti isto, kakor beseda brezdolje, ki je najbližja sorodnica lenobe.

Kje naj počivamo? Doma? Če le mogoče ne! Marsikoga bo letos prisilila kopica milijonov, v katerih se dušimo, da se bo odločil preživeti svoje počitnice kar doma, pod figo in pomarančo na vrtu svoje hiše. Za marsikoga bodo letos počitnice nedosegljivo razkošje. A, če le mogoče, za počitnice moramo spremeniti okolico, v kateri celo leto živimo. Čim bolj stran od fabrike, delavnice, pisarne. Čim bolj v pravo naravo.

V naši Argentini je proste narave več kot dovolj, čeprav je vsa z bodočo žico pregrajena. Kdor hoče večni led, ga ima celo leto, kdor hoče tropske gozdove, pravtako. Kdor ljubi planine ali morsko obalo, tu jo ima!

Že nekaj let sem, je vedno več naših rojakov, ki imajo svoje počitniške hiše: v obmorskih kopališčih, zlasti v Miramaru, pa tudi v planinskih letoviščih kordobskih in bariloških ter men-doskih gorah.

Ali znamo prav preценiti pomembnost dr. Hanželičevega gorskega raja v Kordobskih gorah, kjer leto za letom preživlja del počitnic slovenska mladina, pod skrbnim vodstvom strokovnjakov, ki znajo dati bodočemu rodu ne le zdravega zraka, ampak mu tudi pomagajo, da ostane zvest izročilu starih in da obnovi ljubezen do slovenske besede.

Kako lepo je slišati, da naši rojaki ob morju radi povabijo pod svojo streho svoje prijatelje in zlasti gospodarsko šibkejše, da si lahko okrepe na čistem zraku svoje zdravje in navzijejo tiste slovenske gostoljubnosti in vzajemnosti, o kateri pravijo, da v naši Sloveniji hitro zamira kot žrtev materialističnega samoljubja.

Če ne lenuharim, kaj naj delam na počitnicah? Gorje, če jih preživljam ob kozarcu! Se bom vrnil zastrupljen v strupeno ozračje vsakdanjega življenja. Cvreti se na pesku, ali plavati tudi ne morem cel dan. Če sem hribolazec tudi potrebujem ure počitka in oddiha.

SAMOUPRAVLJANJE IN GOSPODARSKA PODJETJA V JUGOSLAVIJI

Zagrebski dopisnik Frankfurterce Viktor Meier je priobčil 11. t. m. nadaljevanje dopisa iz Zagreba pod zgornjim naslovom in dodal še podnaslov: „Brezposelnost in pomanjkanje preskrbe pritiskata na deželo“. Takoj nato pa začne: „Če kdo tujih obiskovavcev Jugoslavije izgovori besedo „samoupravljanje“, se mu sobesedniki začno smejati. Beseda je, zdi se, danes diskreditirana. Včasih pa ni bilo tako. Toda spričo tega, da velika podjetja komaj še kje morejo izplačevati svojim delavcem najnižje določeni zasluge; da o kakšni razdelitvi dobička skoraj nikjer ni govora; da se velike odločitve sklepajo le neke „odgovoraj“ tako zdaj kakor prej: spričo tega bi bilo težko terjati od občinstva, da bi to oficijelno geslo o „samoupravljanju“ jemalo resno. Takole se je izrazil nekdo: Mi sedimo ure in ure pri sejah, pa komajda moremo odločiti kaj o nabavi klopetskega papirja. Tako govore, malo pretirano seveda, toda v bistvu pravilno. Še v juniju lani je nekdo od mero-dajnih jugoslovanskih voditeljev rekel, da bodo delavci v podjetjih sami najbolj razumeli, kakšno korist jim prinaša „samoupravljanje“. Zdi se, da so zdaj razumeli le to: „Če hočejo, da imajo sploh kakšno korist od samouprave — kako je treba komplicirane in komajda uresničljive predpise „okol pri-nasati“, ogniti se jim.“

Tako npr. Bakarić v svojem zadnjem poročilu na seji centralnega odbora KPJ, o kateri smo že poročali, ni mogel povedati kaj razveseljivega o delavskem vprašanju, pač pa je poudaril zaskrbljeno, „da se štrajki med delavci vsebolj množijo“, največ zaradi odloka o razdelitvi osebnega dohodka, zaradi pripravljajočega se zakona o delavskem razmerju in zaradi stanovanjskega vprašanja. Tako pri glavnih zadevah samouprave Bakarić graja partijske in delavske organizacije v podjetjih, ker „nova navodila ne izvršujejo dosledno“. Delavci so namreč pričakovali, da bodo nova navodila določala delu ustrezajočo plačo in da se bo povišal njihov materialni in socialni položaj.

Istočasno pa je tudi kritiziral preveč investicij, ki se vrše brez načrta, največ na kredit in to ne vedno z legalnimi sredstvi; največkrat je odobren samo kredit za začetek, potem pa delo zastane in gradba leži nedograjena, zato pride do spora med delavskim kolektivom in vodstvom podjetja. „Treba je investicije prilagoditi realnim zmogljivostim“, pravi načrt za gospodarstvo SR Srbije za leto 1979.

Najslabše pa je odjeknilo med občinstvom, da vlada na gospodarske probleme spet gleda kot „politične“. Bakarić opozarja funkcionarje: „Gospodarski problemi so globoki politični problemi. Gospodarska gibanja imajo vpliv na političen položaj v državi.“ Da je Bakarić pred centralnim komite-

tom moral opozoriti na to, je znamenje, da je zopet treba ojačiti politično odvisnost. Gospodarstvo se smatra pri jugoslovanskih oblasteh za „drugorazredno tehnično opravilo“. Znano je, da Vukmanović-Tempo piše v svojih špominih, kako je moral iz političnih ozir-rov sprejeti vodstvo gospodarstva, čeprav se ni prav nič spoznal nanj. Pa to ni bilo važno, važno je bila njegova „politična naloga“ v gospodarstvu. In videti je, da se potreba po takem gledanju na gospodarstvo zopet obnavlja.

Danes se celo sumljivo zdi, ukvarjati se preveč z gospodarstvom, kajti tako se ustvarjajo razni gospodarski centri, ki lahko vodijo na „stranpot in k birokratični mentaliteti.“ Gospodarstvo in finance so priložnost za tak-ka „odtujevanja“, ki vodijo v konkurenco s partijo. O slabem položaju jugoslovanskega bilanca deficit se je celo v Bakarićevem poročilu malo omenjalo, kajti prvi problem je še vedno politični. Zato pa je govoril novi Titov namestnik Mikulić ure dolgo o tem, da naj traja visokim funkcionarjem delovni čas samo „eno leto“. Tu gre namreč za moč in oblast in zato je vse drugo drugotnega pomena.

BREZPOSELNOST

En tak problem je brezposelnost. Z domov se vračujočimi „gostaškimi delavci“ iz Nemčije in drugod je zdaj v Jugoslaviji 720.000 registriranih brezposelnih. To je — 12% celokupnega delavskega prebivalstva. V južnih republikah pa ta odstotek presega tudi 20%. So pa funkcionarji, ki menijo, da je treba te brezposelne — ker uživajo državno podporo — postaviti pod „politično kontrolo“.

Tudi so težave z malimi obrtniki. Ker imajo socialistična načela še vedno prednost pred gospodarstvom, tudi nikamor naprej ne pride z liberalizacijo privatnih obrtniških podjetij. Tu igra veliko vlogo višina davkov s katerimi obremenjujejo taka privatna podjetja. Tako so primeri, ko obrtnik iz Zagreba postavi svojo delavnico nekaj kilometrov stran — na ozemlje slovenske republike, iz Beograda v Vojvodino. Zadnji čas je Tito nastopil proti tem „privatnim obrtnikom“, zahtevajoč „socialistično“ rešitev problema. Zda nekatera podjetja plačujejo tudi 90% dohodninskega davka. Taka podjetja seveda, redno deklarirana, so zdaj zelo redka.

V poljedelstvu oz. kmetijskem gospodarstvu se kaže zaradi bega ljudi z dežele v mesta, tendenca, da se ustvarjajo privatna kmečka podjetja, ki tudi ilegalno zaposlujejo več pomagačev, ali pa ki lahko kupijo tudi več kot 10 hektarjev zakonito dovoljene posesti, ali pa dajo v najem. Tako bi nastale zopet samostojne kmetije, ki bi

naših knjižnicah. So seveda številne častne izjeme. Tisti, ki veliko bero, obvladajo naš jezik, ki ni med najlažjimi tako, da se je treba res žuditi, kako je mogoče v neugodnem tujem okolju priti do tako zavirljive popolnosti v obvladanju svojega materinega jezika. Vsa čast jim. So naše upanje in živ dokaz, da obstajajo vse možnosti, da bi sleherni naš mladeč, ne le inteligent, ampak tudi preprost ročni delavec in obrtnik mogel s popolnim znanjem našega jezika pokazati kdo je, in kaj zmore.

Kako lepo je bilo, če bi letošnje počitnice porabili tudi za to, da se utrdimo v ljubezni do naše besede in do knjig, ki jo hranijo in nudijo, oni pa, ki nanjo pozabljamo, da bi se zopet približali virom slovenstva in morda za pokoro za svojo dosedanje lenobo in brezbriznost, nekaj prispevali, da bo mogla slovenska tiskana beseda še v bodoče rodove nam govoriti in nas voditi po pravi poti.

Kk.

Juan Pablo II. aceptó tácitamente la mediación

En su tradicional discurso de comienzo de año el cuerpo diplomático acreditado en la Santa Sede, el Papa Juan Pablo II se refirió a la gestión cumplida por el cardenal Samoré, en términos que fueron interpretados en fuentes vaticanas como una aceptación implícita a mediar entre la Argentina y Chile.

“La diplomacia y las negociaciones —dijo el Pontífice— son también para Santa Sede un medio importante de confiar en los recursos morales de los pueblos: y en este espíritu, acogiendo el llamado de la Argentina y Chile, envíe a los dos países al cardenal Samoré para que, como diplomático de gran experiencia, se hiciera el abogado de soluciones aceptables para los dos pueblos, que son cristianos y vecinos. Tengo la felicidad de comprobar que esta paciente obra condujo ya a un primer resultado positivo y precioso”.

lahko zaposlovale več delavskih moči in obdelovale svoja posestva z denarnimi pripomočki. K temu partijske oblasti molče, ker nočejo v teh težavah za preskrbo še večati nejevolje med občinstvom.

K tem težavam pride v mestih še stanovanjska kriza, predvsem pa kriza energije. Dolanc je govoril o teh težavah, omenjal, da se je koncem leta nehala pojavljati na trgu kava, in naznanil, da bo v tem novem letu prišlo še pomanjkanja petroleja in premoga.

Bakarićev govor na partijski seji je imel predvsem namen, opozoriti na gospodarsko dezintegracijo v Jugoslaviji. Na poslabšanje gospodarskega položaja — vključen tudi turizem! — kar pa se še ne razglša javno. Res da mnogo vpliva na gospodarstvo splošna gospodarska kriza v svetu, gotovo pa

Dr. Peter Urbanc

Moderni liberalizem

Ta politična ideologija je od vsega začetka iskala družbeni napredek v svobodi in enakosti vseh ljudi v nasprotju s takratno absolutistično vlado in močjo kraljev in višjih cerkvenih krogov. Moderni liberalizem je temu svojemu vodilu še vedno zvest. Razmere pa so se spremenile in danes liberalizem pač odklanja vedno in povsod, na vzhodu in zahodu, vse privilegije, ki bi izvirali iz rojstva, položaja, pripadnosti kakemu socialnemu razredu, sindikatu, društvu, veri in filozofiji. V principu pravi liberalizem nujno odklanja kakršenkoli drug način državnega ogrožja razen republike, kjer ljudje skoraj vedno potom strank volijo svoje predstavnike v predstavniška telesa. Vodeča stranka potem iz svoje sredine postavi na čelo države najvišje predstavnike.

Liberalizem je bil v prejšnjem stoletju tesno povezan z nacionalnimi gibanji pri ustvaritvi narodnih držav Italije, Grčije, Irske in tudi danes podpira nacionalna gibanja, vendar je zelo naklonjen in poskuša podpirati razvoj in krepitev večnarodnih institucij kot skupni evropski trg. V zadevi vere je prepuščal to posamezniku, vendar je borba za glasove in oblast v prejšnjem stoletju in v začetku tega stoletja dajala liberalizmu mnogokrat po krivici neki močni antiklerikalni značaj. Danes ostaja na istem nevtralnem stališču do vere in je kot tak v vseh državah, kjer so liberali na vladi, v dobrih in korektnih odnosih s cerkvijo. Po strahni skušnjaji, ki jo je Cerkev imela in jo še ima s komunističnimi državami, je ali bi vsaj moral biti moderni liberalizem več kot dobrodošel moderni Cerkvi.

Današnji jugoslovanski režim je seveda nasproten liberalnim idejam. SFRJ zanika demokratski sistem, ker neenako dopušča legalno aktivnost samo komunistični stranki, iz katere se je v SFRJ izcimil eden največjih državno-ustavnih absurdov, ko imamo na vrhu države DOSMRNEGA predsednika. To ni nič manj in nič več kot kopija rimskega cesarstva. Tako državno ureditev, kot je vsem znano, je rimski narod že pred 2000 leti še preveč odločno odklonil.

Vsi privilegiji, ki so danes prisotni v SFRJ, recimo da samo člani stranke in njihovi otroci lahko upajo na visoke ali že celo samo srednje položaje v vojski, diplomaciji, sodni in zakonodajni administraciji, potem prednosti pri plačah, pokojninah, nabavi stanovanj, avtomobilov, pravica do počitnic itd.,

so tudi mnogo krivi „subjektivni vzroki“, kakor je izraz iz komunističnega žargona za — režimske slabosti. Vlada — KP — ve, da raste med občinstvom nezadovoljstvo predvsem zaradi gospodarske politike in da bi bili potrebni že tudi — policijski posegi.

Glavno pa je to: da se po Titovem odhodu lahko pojavi kjer koli nekakšen vodnik, ki bi na osnovi sedanjega gospodarskega slabljenja lahko dosegel popularnost in politično nadvlado. „Tako je neurejeno gospodarstvo stalo v šestdesetih letih pri začetkih narodnih razporov. Socialistična Jugoslavija bo morala, če bo hotela obstati, zlasti v svojih zahodnih republikah (sem spada tudi Slovenija), nuditi več, kakor pa samo negotovo evropsko obrobno ek-sistenco,“ zaključuje Meier svoje poročilo.

so diametralno nasprotni liberalni ideji o ureditvi družbe, ki mora sloneti na enakosti in v svobodni, prosti konkurenci.

V gospodarstvu je liberalizem zastopal prosti trg in privatno iniciativo. Danes stoji v sredi in skuša najti nekako sožitje med velikimi podjetji in sindikati. Odločno odklanja radikalni socializem in seveda kolektivizem.

Liberalizem je dal duška razvoju kapitalizma v 19. veku, ki je silno dvignil produkcijo, od česar so imeli korist vsi ljudje. Prišlo je seveda tudi do zlorab, kot izkoriščanje delavcev, prekomernega kopičenja bogastva na eni strani in revščine na drugi; toda te zadeve so se kasneje uredile, recimo v Angliji, in to brez revolucije. Revolucije so odvzele ljudem premnogo osebnih in političnih svobod; ekonomskega položaja pa niso izboljšale; nasprotno, vse države, kjer danes vlada komunizem ali radikalni socializem, očitvino zaostajajo, in to močno, v ekonomskem razvoju. Ko vidimo to strašno bežanje iz vzhodnih držav na Zahod in danes še posebej iz Kambodže, Vietnama, Laosa, je več kot jasno da te nove „demokracije“ vzdržuje samo še surova sila.

O kakem nesoglasju med demokracijo in liberalizmom; češ da liberalizem zanika splošno volilno pravico, zanika zaščito manjšin, seveda ne more biti govora in je to nesmisel, ki ga ni vredno pobijati. Liberalizem zagovarja svobodo posameznika in družb, velikih in malih, v trgovini in industriji, vendar ko gre za važne družbene interese, je jasno, da ima družba prednost. Ne more se seveda zanikati dejstva, da bo v premnogih primerih prišlo do konfrontacij, kje in kdaj začenja družbeni interes postajati bolj važen kot osebna svoboda. Vzemimo primer poštne stavek: Nedvomno je družbeni interes v tem specifičnem primeru važnejši kot pa svoboda poštarjev. Razvoj, recimo v Kanadi, bo šel po poti prepovedi stavek na pošti, transportu, bolnicah, državnih uradih itd., v nasprotnem primeru bo država izpostavljena anarhiji in propadu.

Moderni liberalizem odklanja vsak poskus socializma v striktno gospodarskih panogah in tudi odklanja vse pseudo-socialistične kombinacije, ki so jih uvedle tudi države, ki bi morale biti stebel svobodne ekonomije. Tu so mišljene vse nepotrebne kontrole, zakoni, so-udeležba države in drugih javnih teles, dopustitev, da je moč sin-Nad. na 2. str.

HONG KONG SPREJEL VIETNAMSKE BEGUNCE

Britanska kolonija Hong Kong je končno le sprejela 3.400 beguncev iz Vietnama, ki so se tedne stiskali na stari razpadajoči ladji Huey Tong pa so jim razne države in oblasti odrekale možnost — biti begunec. In vendar mora biti stiska huda, da se ljudje odločajo za tako negotovo pot v — svobodo iz rdečega raja. Saj se že nam, ki smo sami doživljali podobno usodo, po tolikih letih zdi, da ni res, kar smo sami občutili na lastni koži. Kako naj bi potem ljudje po svobodnem svetu imeli kaj več občutka o potrebi ohranitve beguncev, ki staviijo svoje življenje na kocko: Če bodo srečno ušli, jih čaka mnogo negotovosti — težave na morju, in navsezadnje še odrekanje — pravice do življenja v svobodni.

Pred Manilo na Filipinah pa čaka še druga ladja z begunci. Toda filipinska vlada jih ne mara sprejeti in bi rada, da bi ladja Tung An begunce odpeljala kamorkoli...

V Hong Kongu je že bilo nad 5.000 beguncev iz Vietnama, sedaj jih je torej že 9000. Kolonialne oblasti so sporočile, da nujno potrebujejo mednarodno pomoč. Zato so z zadovoljstvom sprejeli novico, da bo Velika Britanija sprejela kakih 1000 beguncev, Kanada 400, in mesto Frankfurt v Nemčiji še nadaljnih 250 beguncev. V Buenos Airesu so tudi sporočili, da je Argentina obvestila sredi decembra Visokega komisarja za begunce pri ZN v Zenevi, da je pripravljena sprejeti sto oseb z ladje, ki so takrat iskale prostora za naselitev v kaki državi.

Papeževa pot v Mehiko

Pred časom je papež Janez Pavel II. sklenil, da bo prišel na zasedanje latinskoameriških škofov v mestu Puebla v Mehiki. Ta novica je razveselila vse katoličane latinske Amerike, ki so v tem sklepu videli posebno skrb novega papeža za takomenovani — najbolj katoliški del sveta. Tako je vsaj na papirju — katoličanov je pač res največ v Latinski Ameriki. Toda veliko vprašanje je, ali so ti katoličani tudi res seznanjeni z vsebino in poslanstvom vere. Ali je odstotek res vernih katoličanov večji, kot v drugih deželah; niso morda katoličani le na papirju. Treba je priznati, da je položaj boljši kot pred tridesetimi leti, vendar čaka Cerkev v Latinski Ameriki še naporno delo. In ker papež pozna iz lastne skušnje, kako je težko delo za resnično evangelizacijo sveta, je njegov obisk na škofovski konferenci v Puebli še bolj pomenljiv.

V zvezi z obiskom v Mehiki pa so seveda nastali nekateri zapletljivi. Dejansko jih sicer ni, ker vlada ne ovira papeževega obiska. Pač pa posamezniki in skupine, ki se izjavljajo za „zaščitnike načel revolucije v začetku tega

stoletja“, ki so isti, ki navdihujejo sedanjí režim, ki vlada deželi že 50 let. Pri tem se bodo starejši spomnili na Callesov režim s krvavim preganjanjem katoličanov v tretjem desetletju tega stoletja. Režim se je polagoma ublažil, toda Mehika z ustavnim določilom zanika Vatikan kot državo, ne priznava Cerkev značaja pravne osebe in prepoveduje duhovnikom politično delo.

Papežev obisk pa je načel vprašanje o potrebi vzpostavitve diplomatskih stikov s Sveti Stolico in priznanje Cerkev. Nasprotniki vzpostavitve slepo vztrajajo na ustavnih določilih in zahtevajo, naj vlada papežu prepove vsako javno nastopanje v Mehiki. Predsednik republike López Portillo je izjavil, da papežev obisk ne pomeni nobene ustavne spremembe, guverner države Jalisco, Flavio Romero de Velasco, pa je izjavil, da bo osebno in uradno sprejel Janeza Pavla na letališču, ko bo prišel na obisk v narodno romarsko svetišče v Guadalajari. Guverner države Puebla pa je pripomnil, da je čas, da v Mehiki „pokažemo, da smo zares pluralistična družba, ne pa le na papirju.“

Moderni liberalizem

Nad. s 1. str.

dikatov taka, da lahko vsak čas povzroči vsesplošni nered v državi. Vse te mere povzročajo hromitev razvoja, ko privatniki in akcijske družbe vidijo pred sabo toliko ovir, da za nove investicije niso več pripravljeni. Posledica je stagnacija v ekonomiji; ni novih delovnih mest, ni potrebnega dviga narodnega dohodka. Države si skušajo pomagati z najrazličnejšimi provizornimi ukrepi, vendar je rezultat povsod enak; ker se dohodki za državni aparat relativno manjšajo, je treba sredstva dobiti s posojili, pove-

čanim denarnim obtokom. Vse to ustvarja rak rano moderne družbe, to je INFLACIJA, ki pa v bistvu ni drugega kot skrito obdavčenje, ki ga plačujemo vsi. Prej ali slej se bo treba soočiti s težko ampak nujno dilemo, da se pomeje s tem pseudo-socializmom in se preide k izločitvi države na polju, kjer nima kaj iskati, in to dosledno, da bodo državni stroški radikalno znižani, da ostaja obtok denarja pod kontrolo, da se zviša še bolj obrestna mera in zvišajo davki, vse dokler se ne ustavi inflacija. To bodo silno boleči ukrepi, ki pa so nujno potrebni, ker druge alternative razen anarhije in nasilnih sprememb, ki bi pomedle z demokracijo, nimamo.

MEDNARODNI TEDEN

NOV ZLOČIN ITALIJANSKIH TERORISTOV — V Turinu so štirje člani teroristične skupine Palma Lina 19. januarja ubili 29-letnega kaznilniškega paznika, očeta štirih nedoraslih otrok. Na Sardiniji so isti dan napadli karabiniersko postajo v Cagliariu in povzročili obšutno škodo, le človeških žrtev ni bilo.

PODATKI O POSLIH DRUŽINE CARTER — V aprilu 1978 je Federalna komisija za borsne posle obtožila Carterjevega bivšega direktorja za proračun Berta Lanceja o nepravilnih postopkih v Carterjevih poslih pred izvolitvijo za predsednika ZDA. Lance je tedaj vodil Državno georgijsko banko in je dajal preferenčne kredite raznim prijateljem. Na ta način je Carterjeva družina zaslužila nekaj stotisoč dolarjev. Lance je sedaj delno priznal preferenčno postopanje in komisija je zaključila svoje poročilo z besedami: Jasno je, da je Lance izbral svoj položaj v Georgijski banki z dodelitvijo posojil članom svoje družine in svojim prijateljem in sodelavcem.

VSTOP KITAJSKJE V MEDNARODNI DENARNI FOND — Komunistična Kitajska razmišlja o možnosti in vrednosti vključanja v Mednarodni denarni fond (IMF). Tega najbrž ne bi premišljevali, če slučajno Nacionalistična Kitajska (Tajvan) ne bi bila članica tega fonda. Sicer je komunistična Kitajska že dvakrat zahtevala, da se Nacionalistično Kitajsko izključi iz te organizacije, leta 1973 in 1976. Obkrat je tudi sporočila, da nima namena prevzeti mesta nacionalistične Kitajske. Sedaj pa jo menda spet bolj zanima izključitev in izvršni svet IMF bi seveda takoj pristal na vključenje komunistične Kitajske.

STAVKE V VELIKI BRITANiji — Val stavk v Veliki Britaniji resno majo že tako šibko laburistično vlado. Predstavnik britanske industrijske konfederacije je izjavil, da bodo stavke popolnoma ohromile državo. Med tem pa voditeljica konservativcev Margarita Thatcher zahteva od predsednika laburistične vlade Callaghana, naj čimprej razpiše nove volitve, ker pač nima več zaupanja volilcev.

V RIMU je umrl 87 let star svetovno znani arhitekt Pier Luigi Nervi, ki je med drugimi velikimi zgradbami — stavba Unesco v Parizu, katedrala v San Franciscu — zgradil tudi novo vatikansko dvorano za papeške splošne avdijence.

UDAREC KOLUMBIJSKI GVERILI — V uradnih krogih so sporočili, da so oborožene sile zadale hud udarec mestni gverili, ki nastopa z naslovom Movimiento M19. Vojaki so našli vse orožje, ki so ga gverilci 31. decembra ukradli iz skladišča brigade vojaških ustanov. Toda poleg tega so istočasno našli še točen spisek vseh gverilskih

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Že v prejšnji številki smo zapisali, da druginja in inflacija v Argentini še vedno rasteta. Ta hudi problem se seveda ne da urediti v enem tednu, niti ne napovedati kako bližnje izboljšanje. Položaj je torej nespremenjen. Moramo pa ob tej priliki popraviti tiskarskega škrtata, ki je v prejšnji številki zapisal, da živinorejci pošiljajo v klavnice — zaradi visokih cen mesa — svoje „najslabše“ krave mlekarice. Saj bi bilo še kar logično, da bi se živinorejci znebili slabših krav — mlekaric. Toda to pot bi moralo biti zapisano, da pošiljajo živinorejci v zakol tudi svoje najboljše krave in to seveda zaradi zelo ugodnih cen mesa.

Ekonomska ekipa ministra Martinez de Hoz se je v zadnjih štirinajstih dneh dvakrat sestala, se spoprijemala s pojavi v argentinski ekonomiji, analizirala je tudi problem na splošno; posebno pa je proučevala primernost uvoza krmilnih hranil in perutnine s tržišč, s katerih bi se splačalo uvoziti zaradi ugodnih cen mesa.

Pred kakimi petimi leti smo včasih mogli slišati na raznih radijskih in televizijskih programih primerjavo cen v Argentini z letom 1943. Seveda so bile primerjave zanimive, saj so kazale nezadržno rast cen. Pa so najbrž še bolj zanimive sedanje primerjave med cenami v Argentini in sosednjih deželah pa tudi z drugimi oddaljenejšimi državami. Tako je v zadnjem tednu mogel poslušalec zvedeti, da so cene v Urugvaju dosti nižje kot v Argentini. Pred nekaj leti je bilo to drugače. Urugvajci so bili veseli, če so mogli ob kakem slučajnem obisku Argentine spraviti domov živila. Nekateri so bližino Buenos Airesa dobro uporabljali. Sedaj pa je narobe. Vse je tam ceneje, nekatere stvari in usluge celo do 40 odstotkov; le bencin je še vedno dražji.

Na zunan pa v Velikem Buenos Airesu ni videti, da bi bilo kaj drugače, kot pred leti, ko je bilo doma ceneje. Kavarne, restavracije in slaščičarne so polne; ljudje odhajajo na počitnice v domača turistična središča, ki so draga; petičnejši pa v Brazil in Urugvaj ter še kam drugam — kakor prej. Vendar...

postojank. Spiska oblasti niso objavile, da bi laže preiskale brez motenj kakih 30 poslopij in hiš. Vendar pa niso zaenkrat zajeli pri preiskavah članov teroristične organizacije, ker so se še kar pravočasno izmaknili.

1944 - 1979

35. OBLETNICA USTANOVITVE NARODNEGA ODBORA ZA SLOVENIJO — SLOVENSKEGA DEMOKRATIČNEGA POLITIČNEGA PREDSTAVNIŠTVA V SVETU.

Tine Debeljak

(80)

Med knjigami in revijami

ZBIRKA ŠE NEZNANIH ŽUPANČIČEVH PESMI.

Za božične dni je izšla v Ljubljani v založbi Cankarjeve družbe za leto 1978 — s pripombo „v župančičevem jubilejnim letu“ — zbirka dozda neznanih in še neobjavljenih njegovih pesmi z naslovom: OTON ŽUPANČIČ: PESMI ZA BERTO. (Strani 152.) — Zbirko je uredil in s kratkim literarnozgodovinskim epilogom opremil znani poznavavec župančičevega zapuščinskega gradiva dr. Mirko Mahnič.

Katere in kakšne so te župančičeve doslej neznane pesmi, izmed katerih jih je bilo le sedem že tiskanih, a jih je čez sto?

So to njegove mladostne ljubezenske pesmi, ki jih je v l. 1900 do 1910 pisal učiteljci Albertini (Berti) Vajdičevi iz Ljubljane, ohranjene v njeni zapuščini pri hčerki Adi Bajželjevi, ki jih je zdaj dala v objavo javnosti.

Ko je bil župančič še v višjih razredih gimnazije v Ljubljani, se je zaljubil v mladostno Berto Vajdič. Ko je župančič maturiral in odšel nato na Dunaj l. 1896 (letnice urednik ne pove!), je mislil nanjo, ki je prav to leto (jeseni) stopila na učiteljske. Ko pa je bil na Dunaju, je zvedel, da govori z drugim, zato smo poznali iz Ča-

še opojnosti tiste verze: „Milostno nebo ti bodi, Albertina, Albertina... naj tu vere ne prelomi, kot si ti jo prelomila...“ in druge... Iz „maščevanja“ nad njeno „nezvestobo“ se je predal dekadentskemu dunajskemu življenju — kot Cankar in Murn — in kot za temi tovariši „Moderne“, sta ostali tudi za njim „gnus in želja po smrti“. Toda v letu 1900 poišče pesnik znova stik z Berto. Od tedaj pa do l. 1910 jo zasiplje s pismi in pesmimi, ki jih jim dodaja, dokler se „dolga“ ljubezen ni končala, po znanem starem reku: „dolga ljubezen gvišna smrt“...

To je bila resnična ljubezen, plemenita, odrešujoča, idealna in vroča, z mislijo na zakon, ko pesnik že naslavlja svojo dekle „nevesto in izbrano mater svojih otrok“. Toda razbila se je tik pred izpolnjenjem, največ zaradi redkih srečanj med njima (pesnik je bival ta leta na Dunaju, Parizu, v Bregenzu...) in nedovršenih vseučiliških študij pa zaradi več kot desetletnega trajanja, ki je bilo presilno...

Te pesmice, ki jih je večinoma pisal pismom kot prilogo „na notranjem zavihu pisemske ovojnice“, to je kuverte (kar predstavlja v faksimilu naslovni ovitek), so zdaj zbrane po kronološkem redu v tej lepi izdani intimni spominski zbirki „Pesmi za Berto“.

Urednik je šel mimo že tiskanih pesmi, navdahnjenih po Berti, v Čaši opojnosti. Objavil pa je ostale, njej osebno poslane pesmi po obnovitvi mladostne ljubezni po Čaši. En prvih je posvetilo, s katerim ji je poklonil prvo zbirko: Glej, tod vigred je hodila/še pozna za njo se sled/kamor ona je stopila/iz zemlje priklil je cvet. — In potem slede zapisi v album, misli iz pisem itd., preproste pesmi, pa poetične, nekatere naravnost z vrhunsko vrednostjo njegove poezije. Župančič je v teh zasnutkih resnično samo človek, intimni ljubimec, ki živi vročo ljubezen, na katero gleda idealno, in mu je njen vpliv moralno odrešujoč v velikem svetu: Glej, odkar v duši se tiho zavedam, /kaj si mi ti/svobodno hodim, svobodno gledam/sredi strasti. — Kako lep je pripis iz l. 1904: Bele roke iz daljave/bele roke iz mraku! /Odvzemite mi težave, /odrešite me strahu! /Kakor lilije blestite, /kakor zarja v temni mrak —/bele roke, odgrnite/z mojega neba oblak. — Odlična je njegova preprosta pesem Malo astronomije: Mirno vstaja zvezda večerna —/ljubica moja, bodi mi verna./V večnosti sveti rimska se cesta —/ljubica moja, bodi mi zvesta./Veliki voz naprežen je zlati —/ljubica, hočeš, da pridem s svati? —

Ob Gasparijevi sliki Bel predpasnik napiše svoji ljubici pesmico: Dèkle, kaj sanjajo tvoje oči/v daljno nebo čez pisani svet?/Ptčke ne čuješ? Nad tabo žgoli./Tiho, narahlo drevo zdrhti,/tiho nalahno z vej spusti/na beli predpasnik bel cvet,/da še bolj se bel, bolj v soncu žari,/meni mladeniču jemlje oči... —

Taka je župančičeva mladostna ljubezen: nič dekadentska, čista in vroča, pa dvigajoča sebe in njo, ki mu je spoštljivo visoka, zdaj varuhinja, zdaj tolažnica, zdaj hranilka njegovih spominov na Ljubljansko polje, na Kodeljevo... na lepe sprehode in vroče poljube... Pozneje pa se oglašajo rahlo že dvom, slutnja, da ga nima več rada... pa spet slede čustva polna sreče in ubranosti — vse pa v skrajni preprostosti izraženo, brez župančičevega deklamatorstva in artizma, in zato še lepše. To je ljubezen, ki je ni kazal svetu: le par pesmi iz te „korespondence“ je objavil v tisku, par v čez planu in Samogovorih, na pr.: Roža ti, skrivnosti polna... Kot veter v vrhu trepetlike, Bolj nežna kakor dihi... ali Pojdem na prejo (ki je nastala ob sliki slovaških predic), in še kakšna, ki so bile res več kot mojstrovine. Tedaj pa se je l. 1909 že začelo odtujevanje — od njene strani, ni vzdržala čakanja. Ni več odgovarjala na pisma, prihaja do nesoglasij... Tako je oktobra 1909 napisal tisto resnično vrhunsko lirčno pesem: Ni te na polju več, ne med gredicami... ker v sreči te mojem več ni... Novembra potem pa se mu je dekle izpovedalo, da je intimno zaživela z drugim, pa

dar je premik viden — srednji sloj naglo izginja.

Razmejitveni problem s Čilom se je po diplomatskem posegu papeževega odposlanca kardinala Samoreja umaknil v ozadje. Ljudje so se tudi oddahnili. Prejšnji teden so listi le ugibali, ali bo Janez Pavel II. uradno sprejel vlogo posrednika med Argentino in Čilom že pred obiskom Latinskoameriške škofovske konference, ki bo pričela z delom 27. januarja v mehiškem mestu Puebla, ali šele po koncu te konference.

Sporočilo vrhovnega poveljstva letalskih sil z dne 12. januarja o imenovanju brigadirja Omarja D. Rubensa Graffigne za naslednika sedanjega poveljnika O. A. Agostija ni imela posebnega odjeka v javnosti. Zamenjava je bila znana že dalj časa, le oseba ne. Če bi prišlo do zamenjave nenadno, bi bilo več možnosti za tkanje kakšnih posebnih domnev o vzrokih zamenjave. Je pa seveda dejstvo, da vrhovni poveljniki treh rodov oboroženih sil sestavljajo Vojaško huntó in ta bo obstajala dalje, čeprav v njej ne bo več nobene od oseb, ki so sklenile 24. marca 1976 narediti red v Argentini. Vojaška hunta ima tudi določeno oblast v državi poleg predsednika republike generala J. R. Videla, ki je kot prvi predal vrhovno poveljstvo vojske in s tem tudi nehal biti član hunte.

Do zamenjave je prišlo tudi na ministrstvu za delo. Mesto ministra je po 33 mesecih zapustil Tomás Liendo. Za njegovega naslednika je bil imenovan general Llamil Reston. Njegova naloga bo dokaj težavna, možno je reči, da bo imel polne roke dela. Moral bo deloma uskladiti nove poglede v zvezi z načrti o politični politiki, ki jih bo Vojaška hunta najbrž objavila v marcu. Medvojaška delovna skupina je te predloge že v glavnem izdelala in jih bo predložila v februarju Vojaški hunti.

Sporočilo

G. MILOŠ STARE je konec decembra zbolel. 10. januarja se je moral podvreči operaciji. — To sporočamo vsem, ki se zanimajo, zakaj je korespondenca z njim zastala. Stanje se je g. Staretu po uspehi operaciji že tako zboljšalo, da bo v začetku februarja odšel na počitnice v dr. Hanzeličovo kolonijo, nakar bo zopet začel z rednim delom tudi kot predsednik NO.

Uredništvo.

zvezo pretrgala... Marca 1910 se je umaknila v Gradec in tamkaj porodila otroka. In tu pravi urednik: „Dasi se je ob takem razpletu njunih odnosov pesnik občutil sokrivega in mu je Berta izjavljala, da bi mogla v zakonu živeti le z njim, župančič poslej z njo ni več iskal stikov. Tega udarca ni mogel preboleti in pozabiti.“ Tedaj je napisal zadnjo pesem: Najteže kládivo je palo zdaj.../Prenesel sem udar:/odslej sem mož,/ki mu nikjer nikdar/ne more smrt in ne življenje kaj. —

In s tem se konča tudi zbirka v pismu 30. 3. iz Ljubljane, kjer še pripiše: „Draga moja Bertica! Da vidiš kako nosim resnico.“

Urednik dr. Mirko Mahnič je napisal deset strani epiloga, kjer najprej očrta žup. ljubezensko pesem, kakor jo poznamo iz tiskanih zbirk Čaše, Čez plana, Samogovorov in Mlada pota, nato pa javnosti nevidno ljubezen, kot se kaže v tej jubilejni posmrtni zbirki. To mu je pripravila — njegova nesrečna nevesta iz mladih let, ki je z ljubeznijo hranila ta pisma in te pesmi.

Urednik v faksimilu priobčuje tudi par izvirnih pisem v celoti, pa nekaj značilnih lepih fotografij, tako Berte Vajdič in pesnika Otona iz teh let prvega desetletja (1900-1910), dobe njune tople in lepe, a „tragične“ ljubezni.

Knjižica je lepo izdana, in kot poročajo, je bila že za praznike skoraj razprodana. Je pač ena najlepših zbirk slovenske ljubezenske lirike.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Ljubljanske „nove“ žale — krematorij — so s sežiganjem začele 26. decembra. Prej so večinoma upepeljevali v krematoriju v Beljaku. Pogreb z upepelitvijo pa ni nič cenejši kot „klasičen pogreb“, čeprav so prej obetali drugače.

VRHNIKA — V električnem potniškem vlaku, ki je vozil iz Trsta v Ljubljano, je 15. decembra ob 21.15 izbruhnil močan ogenj prav ob cesti pri odcepu na Zaplano. Ogenj je popolnoma uničil vlak, potniki so vendarle pravočasno izstopili in si tudi rešili skoraj vso prtljago.

ORMOŽ — Tovarna sladkorja kasni za kake tri mesece. Če ne bodo pravočasno premagali zaprek, bodo zaradi te zamude morali zaprežiti začetek produkcije kar za eno leto. Tuji dobavitelji so praktično dostavili vso načrtovano opremo (99 odstotkov), domači pa le od 16 do 90 odstotkov. Pri odlogu produkcije pa bo nastalo vprašanje, kam s 120.000 tonami sladkorne pese, ki jo bodo pridelali kmetje prihodnjo jesen... kot kooperanti nove tovarne.

TRŽIČ — Tržiški rojak, akademski slikar Dušan Premrl je pripravil samostojno, četrto razstavo svojih del, večinoma portretov.

LJUBLJANA — Ljubljanska opera je 17. decembra uprizorila premiero — slovito Britnovo delo za otroke: „Uprizorili bomo opero“. S tem delom so gostovali potem v raznih krajih Slovenije pa tudi v šibeniku na „festivalu otroka“.

LJUBLJANA — Ljubljanska univerza je želela na nekaterih fakultetah omejiti vpis v prvi letnik. Toda 3. januarja je vlada odobrila omejitev le na nekaterih fakultetah. Obenem pa je priporočila, naj bi v bodoče „regulirali“ vpis na fakultete z dovolj zgodnjim poklicnim usmerjanjem študentov.

SLOVENJ GRDAEC — Zaradi pomanjkanja lepila so se slovenske tovarne ivernih plošč konec decembra znašle v težavnem stanju — nekatere so ustavile delo že pred božičem, druge pa so imele težave že od septembra dalje, ko ni bilo dovolj lepila iz tovarne INE iz Lendave. Ta ga ni mogla izdelati, ker ni dobila sečnine. Pomoč iz uvoza so ovirali razni zakonski predpisi. Pravijo, da je najmanj problemov imela tovarna v Slovenj Gradcu — tam so ves december obnavljali stroje.

LJUBLJANA — Mestno gledališče ljubljansko je 4. januarja pripravilo krstno predstavo satirične komedije „Afera mandragol“ Miloša Mikelnja. Avtor pravi, da se v njej smešijo polkovniške diktature, ki da jih je v

svetu kakih petdeset. Na srečanju s časnikarji pa je Mikeln še pripomnil, da je v Jugoslaviji demokratična bera dokaj pičila — v zadnjih petdesetih letih so bile uradno dve diktaturi, nekaj pa jih je bilo tudi „neuradnih“. Ni pa razložil, ali je sedaj v Jugoslaviji „uradna“ ali „neuradna“ diktatura.

LJUBLJANA — V Koncertnem ateljeju je razstavljala svoje študijske grafije Jasna Merku iz Trsta, ki študira na urbinski akademiji umetnosti.

NOVA GORICA — V novogoriški občini, ki meri 60.000 hektarjev, je le še osem odstotkov kmečkega prebivalstva. To pa sedaj že povzroča skrb sedanjim oblastnikom. Starostna struktura kmet v občini kaže še slabše: Daleč največ, kar 520, je starih nad 75 let, kmetov s starostjo do trideset let pa je le — pet.

RADOVLJICA — Radovljisko turistično društvo je eno najstarejših v Sloveniji. V decembru je praznovalo 70-letnico ustanovitve in jubilej praznovalo z razstavo fotografij in časopisnih poročil o razvoju turizma v Radovljici in njeni okolici.

Umri so od 20. do 31. decembra 1978:

LJUBLJANA — Frančiška Založnik r. Lipovšek; Jože Češnovar, up., 83; Ilija Kaufman; Franc Radi; Frančiška Zupančič r. Zidan, 86; Marija Perne r. Zaletel; Franc Merčun, up. strojni stavec; Vojteh Debeljak, up. ravnatelj Poklicne šole kovinarske stroke; Roza Damjan r. Pregelj; Dora Zupan, Milan Gale, up., 54; Ivanka Toporiš; Jože Bregar, 81, up.; Jožefa Puh; Edi Hrauski, časnikar; Franja Krivic, 90; Alojzija Purkart; Jožefa Vavpotič r. Mestek; Marija Merjasec r. Šenk; Viktor Silič, klavirski mojster; Maksa Einspieler r. Gregorič; Ivan Mavrič, up. zidar; Vladimira Prele r. Vokal; Franjo Kristan; Berta Smolik r. Matko; Antonija Kelbel r. Kocijančič.

RAZNI KRAJI — Ivanka — s. Marija Dolores Dolenjšek, notredamka, Ilirska Bistrica; Stanislav Mandelj, šmartno pri Litiji; Pavla Velikanje, 77, Celje; Ivan Stropnik, up. učitelj, Ptuj; Jože Rakun, Uštinov ata, Radmir; Jože Vindišar, Jesenice; Angela Prezelj, Podrovtarska mama, 85, Spodnja Davča; Zorko Kotnik, up. š. upravitelj, šmartno ob Paki; Ivanka Elsner vd. Globočnik, Kamnik; Nežka Tomšič r. Zavodnik, Višnja gora; Mihael Golmajer, up., Koroška Bela; Terzija Žagar r. Kuhar, Križ; Jože Perhaj, 100, Velike Lašče; Ignac Osana, Dolenjske Toplice; Malči Pucelj r. Pišek, Beli grič; dr. Jan Sedlaček, Murska Sobota; Zlata Breskvar-Znidaršič, Žužemberk; Ivana Pavšič r. Vajevce, Urhova mati, Senožeti; Katarina Štibelj r. Urh, Petričkova mama, Sp. Luša; Silvo Lipovšek, 89, up. p. upravnik, širje pri Zidanem mostu; Jerčka Jerina r. Marolt, 81, Logatec; Leon Pristov, Jesenice; Antonija Debeljak r. Perko, 77, Zalog.

Otvoritev Petričkove koč Pod Skalco

Bariloche, 15. 1. 1979

Že trideset let živimo v Bariločah in v teh letih smo marsikaj videli in preživeli, a tako lepega planinskega praznika, kot smo ga doživeli včeraj, se menda nihče ne spomni.

Seveda nam je šel sam nebeški Oče z vremenom na roko, kot je v pridigi povedal škof iz Rafaela (Santa Fé), monseñor Cesaretto, ki je ob asistenci slovenskih duhovnikov gg. Berganta in Bokaliča maševal pri Rožmanovem znamenju. Nekaj dni preje se je nebo prekrilo z oblaki, precej mrzlo je bilo doli z bregov, tako da smo v soboto brez večjih sitnosti spravili meso za „asado“ do nove kočice. V nedeljo pa je zazoril pravi „bariloški dan“, svetel in ustaljen, brez vročine, brencljev in prahu. Po stezi, ki vodi do Tončkovega jezera Pod stolpi, se je trlo ljudi, navdušenih nad jasnim in hladnim jutrom in ko se je bližalo poldne, se je prostor med kočjo in Znamenjem naglo napolnil, da so sobotni izletniki kar utonili med množico novodošlih. Računamo, da je obiskalo ta dan Skalco blizu dvesto ljudi, kar se še pri otvoritvi nobene kočje ni primerilo.

Razumljivo je, da so se tam zgoraj prikazali številni bariloški Slovenci, pa tisti buenosaireški slovenski turisti, ki jih politične razmere niso preplašile in so brez pomisleka odrinili na letovanje na „nevarno“ mejo, ter malce začudeni ugotovili, da so Bariloče čisto take kot zmeraj, da ničesar ne manjka in da vojaštvo, ki ga tako ni dosti videti, nikogar ne nadleguje.

Med slovenskimi gosti smo pozdravili dva sedemdesetletnika: gospo Železnikarjevo in Lojzeta Bavdaža. Zadnji se je povzpел do Skalce že v soboto in je pomagal pripraviti „asado“. Spremljala ga je sinova družina in so se tako Pod Skalco znašle tri Bavdaževe generacije.

Petričkova kočja Pod Skalco v pobočju bariloške gore Cathedral. Medtem so naši bariloški planinci že tudi očedili nečedne podpise na krovni skali, po kateri nosi kočja svoje ime.

Club Andino Bariloche je vneto sodeloval. Predsednik Ojeda, tajnik Mario González in večina upravnega odbora so izrabili priložnost za praznični izlet, lepo slovesnost in tečno kosilo. Prav tako so nas obiskali mladi plezalci iz bariloške mladinske skupine, pa seveda oskrbnika Freyve kočje in še drugi neslovenski planinci, med njimi večja družba seminaristov monseñorja Cesaretta.

Škofova maša pod lengami, prijetno slovensko petje — zbor se je kar na hitro roko sestavil — jako stvarna in prijazna škofova pridiga, pa nekaj misli Franceta Berganta v slovenščini so prijetno združili argentinsko in slovensko bogoslužje v čudovitem okviru patagonske narave. Po maši je Bergant blagoslovil novo kočjo in zastopnik Slovenskega planinskega društva je pozdravil vse navzoče, posebej še škofa Cesaretta, predstavnika Narodnega Parka in predsednika Cluba Andino Bariloche. Dodal je nekaj navodil o uporabi kočje, ki je v prvi vrsti namenjena mladinskim skupinam bariloškega in Slovenskega planinskega društva in se spomnil nesreče na Painu pred petindvajsetimi leti, ko sta 17. 1. 1954 izginila pod ledenim plazom Herbert Schmoll in neugnani šumski bratec Tonček Pangerc, ki ju zdaj pomnita obe katedralski jezerci.

Še je pokrivala slovenska zastava čedno izrezljani napis novega zavetišča. Skromen, a učinkovit prizorček je simbolično ponazoril otvoritev Petričkove kočje, ko sta snela trobojnico Marijan Loboda, predsednik Zedinjene Slovenije, in Dagmar Flere, žena nedavno umrlega Janeza Flereta, ki je s Tončkom Pangercem in Dinkom Bertoncjem l. 1953 postavil prvo steno stare Skalce. Nepoučenim smo seveda razložili, kdo je bil Robert Petriček

in kako neumorno in nesebično je deloval v slovenskem in planinskem okolju. Nas same pa je resnično veselilo, da smo se slednjič dostojno oddolžili njegovemu spominu in da je spet upostavljen tisti slovenski kot v catedralskih gorah, ki je njemu in nam nekoč toliko pomenil.

Odlični „asado“ je primerno zaključil formalno slavlje. Popolne so se številni planinci povzpeli do Tončkovega jezera, drugi pa smo poslušali prijetno petje slovenskih in argentinskih pesmi ob spremljavi flaute in kitare.

Mimogrede še omenjam, da je SPD ob tej priložnosti izdalo čedne barvne razglednice Petričkove kočje in Rožmanovega znamenja in da si bodo tudi kasnejši obiskovalci take fotografije lahko nabavili, saj bodo verjetno še nekaj tednov na razpolago po bariloških slovenskih trgovinah. Ves izkupiček je namenjen Slovenskemu planinskemu društvu.

V. A.

Goriška in Primorska

OBČNI ZBOR SLOVENSKE SKUPNOSTI V TRSTU

Večja odvisnost od Ljubljane?

Člani in somišljeniki Slovenske skupnosti na Tržaškem so v soboto in nedeljo 16. in 17. decembra zasedali na rednem občnem zboru. O dosedanjem delovanju stranke so poročali Alojz Tul, Rafko Dolhar, Aleš Lokar in Drago Štoka, o delovanju mladinske komisije pa je spregovoril Ivo Jevnikar.

Priznati je treba, da se je zlasti v nedeljo razvila zelo obširna debata, v katero so posegli številni udeleženci, tako da so prišla na dan najrazličnejša vprašanja, ki pobliže zadevajo Slovensko skupnost in celotno slovensko manjšino v Italiji. Predmet razprave je bil položaj v tržaški in v okoliških občinah, zlasti v nabrežinsko-devinski, v tržaški pokrajini ter v Kraški gorski skupnosti. Govor je bil o odnosih med Slovensko skupnostjo ter strankami ustavnega loka, pri čemer so diskutantje ugotovili, da Slovenska skupnost kljub sporazumu na deželni ravni in na ravni tržaške pokrajinske uprave v nekaterih ustanovah, ki so neposredno odvisne od strank ustavnega loka, nima ustreznih besede.

Daljša so udeleženci občnega zbora razpravljali o odnosih med Slovensko skupnostjo in matično Slovenijo ter njenimi uradnimi forumi. To vprašanje Nad. na 4. str.

Darovali so:

Šolska kolonija Zedinjene Slovenije pri dr. Hanzeliču je darovala za tiskovni sklad 20.000 pesov od del izkupička otroške tombole.

Svobodna Slovenija se iskreno zahvaljuje šolski koloniji ZS in njenemu vodstvu za prispevek.

Uprava Svobodne Slovenije

L. P.

Naša Koroška

RAZMIŠLJANJA OB JUBILEJNI IZDAJI KOROŠKEGA „NAŠEGA TEDNIKA“

I.

Da, prav zares, o naši Koroški bomo nekaj zapisali, to je o tistem delu lepe koroške dežele, nekoč pred stoletji slavi in ponosu slovenskega imena, ki se danes še imenuje „dvojezična Koroška“. Povod za naše razmišljanje je dala jubilejna izdaja koroškega lista „Naš tednik“, ki ga je v impozantni obliki in z dragoceno vsebino objavil njegov lastnik Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) ob trideseti obletnici izhajanja. To je krovna in vodilna politična organizacija koroških Slovencev, ustanovljena po drugi vojni na osnovi krščanskih, t. j. katoliških ideoloških, socialnih in družbenih načel, ki jim je kljub vsem težavam in oviram po zatrditvah sedanjega vodstva zvesta do dananjega dne.

Slavnostna številka Našega tednika je upravičeno lahko v ponos NSKS kot lastniku, kakor tudi tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu, prvemu zaradi izčrpe in zelo informativne vsebine, ki jo je izdelal in pripravil uredniški kader lista, drugi pa radi izvrstne tiskarske opreme, vsebujoče poleg odlične tiskarske tiska tudi obilico prelepih slik krajev in ljudi iz slovenskega dela Koroške. Vse to zasluži priznanje in pohvalo.

Vsebinska te občudovanja vredne šte-

vilke je pa vse prej kot vzpodbudna, razveseljava ali zadovoljiva. Posebno velja to za oni del lista, kjer opisuje in večkrat v podrobnostih slika stanje in položaj slovenskega človeka v podeželskih občinah na narodnostno mešanem ozemlju. Na deželi, kjer je trdno povezan z zemljo, so bile vseh dolgih tisoč let in so prav tako danes korenine slovenskega človeka. Zato je najbolj točna in verna podoba slovenske narodne skupine tista, ki jo dobiš ob resnem opisu razmer na deželi, kjer se javno življenje osredotoča okrog delovanja krajevne družbene skupnosti, ki je poleg vsakega občestva — občina za reševanje zenskih, tostranskih potreb, za nadčasovne, duhovne potrebe pa farna cerkev.

Podatki iz skoro vseh občin na dvojezičnem ozemlju so v listu (str. 45 do 66) zelo dobro izdelani, dovolj informativni glede političnega stanja, gospodarskih razmer in kulturnega delovanja; manj obdelan je položaj in delovanje ter vplivanje farnih skupnosti na narodnostno gibanje slovenskih ljudi. Pa je vendar duhovna povezava ljudi istega materinega jezika in iste vere mogočen dejavnik v ohranjanju zavesti narodne pripadnosti, zlasti odkar

se vsa služba božja in vsi obredi opravljajo v narodnem jeziku.

Politično stanje v občinah na dvojezičnem ozemlju, kakor ga prikazuje Naš tednik, se mora označiti kot porazno. Celotno v občinah, ki so priseljene na Karavanke in stvarno in upravičeno lahko predpostavljajo, da je vsaj 50% in več prebivalstva slovenskega rodu in se tudi še čutijo Slovence, je v občinskem odboru, sestojemem iz 15 do 25 odbornikov, skoro redno en sam Slovenec, kvečjemu dva. Kje so vzroki za tako stanje in kako jih odpraviti, to naj bi bila ena izmed nalog slovenskih političnih voditeljev na Koroškem. Kje je vzrok, da so župani v teh občinah po večini socialisti nemškega rodu, prepričanja ali usmerjenosti?

Kot eden glavnih razlogov za tako stanje se postavlja dejstvo, da so slovenski ljudje usodno odvisni v eksistencičnem oziru od nemških delodajalcev. Ne upajo se javno nastopiti za slovensko stvar iz bojznosti, da bi zaradi nacionalne nestrpnosti gospodarja zgubili kruh z odpustom iz delovnega mesta. Razlog je gotovo upoštevanja vreden, čeprav so volitve — tajne. O gospodarskih problemih bomo obširneje govorili v drugem delu tega razmišljanja.

Zelo obširno se sestavljalcji poročili o razmerah v občinah pečajo s kulturnim delom in stanjem na njihovem območju. Ta del javnega delovanja je res temeljito obdelan. Vtis dobiš, da pripisujejo temu najvažnejšemu vlogu, ki naj bi odtehtala pomanjkljivost in slabosti na drugih poljih javne aktivnosti. Pevski zbori, odrska delavnost, folklorni

nastopi s plesi in tipičnimi koroškimi šegami (n. pr. štehanje, rej pod lipo itd.), vse to je zelo dragocena vrednota naših koroških bratov, ki jih prikazuje doma, pred tujimi turisti in prek meje kot nosilce lastne kulture, ki se s svojimi posebnostmi razlikuje od omejenih sodeželanov. Zato je ohranjanje te dediščine velike vrednosti. Vendar je s tem v zvezi treba reči, da vsi pevski zbori, vse odrske igre in plesi ne bodo mogli rešiti koroških Slovencev pred nacionalnim nazadovanjem in končnim propadom, če ne bodo uspeli rešiti za slovenstvo otrok in mladine doma, v šoli in v cerkvi.

Skoraj redno se omenja važnost, katero pripisujejo čim večjemu razmahu turizma, češ da v njem gleda slovenski človek na podeželju vir večjega blagostanja in boljšega življenjskega standarda. Bere se, da kmečki slovenski ljudje naglo spreminjajo svoj življenjski način in turistom, večinoma Nemcem iz Avstrije in Nemčije, na ljubo — da bi jih ne vznemirjali — govorijo s svojimi otroci in v družini sploh samo nemško. Razvoj turizma po južnem Koroškem pomeni za tamkajšnje Slovence nov val ponemčevanja znotraj njihovih domačij, ki mu vse kulturno delo folklornega značaja ne more držati ravnotežja. Kajti mladi rod iz takih domačij in popolnoma nemških šol ne bo več pel slovenskih pesmi in ne več igral slovenskih iger...

Položaj je resen. Zahteva brez odlaganja močno koncentracijo vseh koroških slovenskih ljudi brez izjeme na tri fundamentalne dejavnike, katerih ured-

nižitev bo edino jamčila za obstoj slovenstva. Prvi je dom in domača šola, drugi je cerkev, tretji pa gospodarska neodvisnost. Vse ostalo je drugotnega pomena, kljub temu, da se o tem največ govori in piše.

Med tremi osnovnimi dejavniki za ohranitev in utrditev narodnega obstoja koroških Slovencev, ki smo jih zgoraj našli, zavzema prvo in odločno najvažnejše mesto vprašanje osnovnega šolstva. V naslednjem bomo na kratko povzeli naše gledanje na ta problem — v premislek in ravnanje vsem, ki jim je pri srcu naš rod v zibelki slovenstva.

1. *Osnovno šolstvo*, kamor spada otroški vrtec in ljudska šola, je javni družbeni vir in začetek otrokovega izobraževanja in vzgoje izven družine. Najhujši in najpogubnejši udarec je bil zadan v poveljni Avstriji našemu narodnemu telesu na Koroškem, ko je že po veljavnosti čl. 7 avstrijske državne pogodbe oblast ukinila dotlej veljavno uredbo o dvojezičnem šolstvu. Tako šolstvo je bilo uvedeno kmalu po končani vojni v času, ko je bila avstrijska oblast na Koroškem pod upravo in nadzorom angleške vojaške administracije, ki je objektivno skrbela, da se nacionalno uničenim Slovincem vrnejo njihove pravice, in je sama začela izdajati slovenski list Koroška kronika — predhodnico Našega tednika.

Dvojezična šola je bila zelo dobra rešitev narodnostnega vprašanja v deželi. Pouk je bil obvezno v obeh deželnih jezikih povsod, kjer so strnjeno naselje-

Nad. na 4. str.

Sporočilo naročnikom

Vse naročnike, ki še nimajo plačane naročnine, prosimo, da to store čimprej. V februarju bomo pošiljali opomine, kar povzroča nove stroške naročnikom in upravi.

Naročniki iz Vel. Buenos Airesa lahko plačajo v UPRAVI LISTA v Slovenski hiši.

V Ramos Mejiji sprejema naročnino tudi PISARNA V SLOMSKOVEM DOMU, ob torkih, sredah in petkih od 17 — 20 ure in ob nedeljah po maši.

V San Martinu g. SKALE JOŠE st. ob nedeljah v Domu po maši.

V San Justo g. MAKŠ OSOJNIK.

Na Slovenski pristavi ga. MAGDA ČEŠAREK ob nedeljah po maši.

Naročniki iz Vel. Buenos Airesa se lahko informirajo, koliko dolgujejo, telefonsko v Upravi Sv. Slovenije.

UPRAVA SVOBODNE SLOVENIJE

PO ŠPORTNEM SVETU

V MONTEVIDEU se je preteklo soboto pričelo južnoameriško nogometno prvenstvo mladih reprezentanc. V prvem dnevu je Urugvaj premagal Ekvador s 5:0, Kolumbija pa — nepričakovano — Brazil z 2:1. V soboto, 13. januarja je Paragvaj pregazil Čile s 6:0, Argentina pa je gladko odpravila Peru s 4:0.

Argentina se je z zmago 5:0 nad Ekvadorjem uvrstila z Urugvajem v finalno tekmo. V drugi skupini pa je položaj nekoliko bolj zapleten, a kot edina resna kandidata za osvojitve naslova prvaka ostajata le Argentina in Urugvaj. Toda tekmovalja še ni konec, ko to pišemo.

LETOŠNJE HOKEJSKO PRVENSTVO je že oddano ljubljanski Olimpiji. Jeseničani so zaostali za ljubljanskimi hokejisti za šest točk v 13 kolih. Olimpija je izgubila le eno tekmo proti

ti Jeseničanom. Jeseničani pa so nepričakovano izgubili proti Celjanom s 5:4, enkrat v povratni tekmi z Olimpijo in še bolj nepričakovano v Zagrebu z Medveščakom 2:3.

NASLOVE NAJBOLJŠIH slovenskih športnikov 1978 so podelili slovenskemu plavalcu Bojanu Patriču iz Kranja in keglavki mariborskega Konstruktorja Ljubi Tkaličevi.

NA PRVI MEDNARODNI avtomobilski dirki za svetovno prvenstvo, ki je bila na Autodromu v Buenos Airesu 21. januarja, je zmagal Francoz Jacques Henry Laffite z avtom Ligier JS11, drugi je bil argentinski dirkač Carlos Alberto Reutemann s Lotusom 79.

OBVESTILA

NEDELJA, 28. januarja:
Vsakoletna prireditev Duhovnega življenja na Slovenski Pristavi.

NEDELJA, 18. februarja:
Velika tombola na Pristavi

NEDELJA, 4. marca:
V Slovenskem domu v Carapachayu vsakoletna tombola.

Goriška in Primorska

Nad. s 3. str.

je bilo pred nekaj leti sicer že načelno rešeno, saj je bilo ugotovljeno, da si obstoja in nadaljnjega razvoja manjšine ni mogoče niti predstavljati brez moralne in politične pomoči matične države. Vendar so diskutanti poudarjali, da je treba te odnose vse bolj poglobiti in okrepiti, kar ni le v interesu Slovenske skupnosti kot politične organizacije temveč predvsem v interesu celotne manjšine v Italiji. V tej zvezi je občni zbor odobril posebno resolucijo, ki poverja pokrajinskemu organu nalogo, da posredujejo deželnim organom stranke vsebino razprave in tudi ustrezne sklepe.

Občni zbor je ugotovil, da je treba tudi spremeniti strankin statut, tako da bi slednji bolje ustrezal sedanji podobi ter značaju stranke ter da bi zlasti upošteval potrebe nadaljnjega strankinega delovanja.

Tako je pisal o občnem zboru tržaški novi list. Nas politične emigrante mora zanimati delo strank zamejskih Slovencev in bomo morali o občnem zboru SSK na Tržaškem kritično razmišljati.

Naša Koroška

Nad. s 3. str.

ni Slovenci, brez kakega štetja ali posebnega prijavljanja. Slovenski otroci so se učili v svojem jeziku in v nemščini, nemški otroci pa v svojem in slovenski. Medsebojno sodelovanje obeh narodnih enot se je začelo že v otroškem vrtcu in nadaljevalo v ljudski šoli; slovenski otroci so se učili poleg nemščine svojega materinega jezika v knjižni obliki v govoru in pisavi, ki se občutno razlikuje od narečja kaj šele windscharstva! S potezo peresa je vse bilo odpravljeno. Boj za ohranjanje slovenstva v smislu čl. 7 je bil od strani nemških šovinistov namenoma speljan na druga nacionalno mnogo manj važna področja, kakor so n. pr. napisne table, uporaba slovenščine v javnih uradih in sodiščih, udeležba Slovencev v raznih ustanovah itd.

Pri tem razvoju je enotna slovenska udarna sila iz političnih razlogov razcepljena in je močno oslabela, koroški Nemci pa so izvajali največjo zmago po plebiscitu l. 1920, iz katerega izvira vsa nesreča naših koroških bratov. Kljub sedanjemu stanju se vendar da še marsikaj doseči. Ali bi ne bilo ob sedanji pozni uri upravičeno in tudi mogoče vse slovenske sile združiti v res enotno fronto in vse akcije osredotočiti v en cilj: vrnitev obveznega dvojezičnega osnovnega šolstva na vsem prostoru s strnjanim slovenskim prebivalstvom? Tak silen, skupen nastop za uresničenje najvažnejšega cilja ima mnogo izglede na uspeh, z uspehom pa je zvezana rešitev obstoja slovenske narodne identitete v koroški deželi.

(Bo še)

V nedeljo, 28. januarja,
vsi lepo vabljeni
na Pristavo, kjer bo:

Vsakoletna prireditev revije „Duhovno življenje“

- OB 11,30: SV. MASA ZA ŽIVE IN RAJNE DOBROTNIKE RREVIJE, NATO NA VOLJO KOSILO.
- VELIK SREČOLOV Z OKROG 500 LEPIMI DOBITKI.
- NAGRADNO ŽREBANJE ZA TISTE, KI BODO DO VEČERA PORAVNALI NAROČNINO ZA LETO 1979 IN SEVEDA ZA PREJSNJA LETA, ČE JE SE NISO.
- MALO NAGRADNO ŽREBANJE ZA OTROKE, KI SO LAN-SKO LETO PISALI V „BOŽJE STEZICE“.
- VES ČAS PRIJETNO RAZVEDRILLO NA SENČNI PRISTAVI IN SKRBN POSTREŽBA. POSEBNO RAZVEDRILLO BO IMELA MLADINA, PREDVSEM TUDI OTROCI.

Z udeležbo in sodelovanjem
(tako s poravnavo naročnin...)
bomo moralno in gmotno
podprli naš verski tisk, ki
je največja vez med nami.

RUDNIKI

ZLATA, SREBRA, HEMATITA, KREDE, APNENCA, BAKRA, KREMENA IN SVINCA, PRIPRAVLJENI ZA ZELO LAHKO IZKORIŠČANJE V PROVINCI LA RIOJA.

Informacije: TE: 393-9015

V nedeljo 18. februarja 1979

NA SLOVENSKI PRISTAVI V CASTELARJU 11. TOMBOLA

Prvi in glavni dobiček — moderna spalnica. Izdelek mizarskega podjetja „Bivegro“.
Drugi dobiček — elektronska ura.

Poleg teh, še nad 50 lepih in praktičnih tombol, nad 200 činkvinov in nad 200 kvatern.

Kupite tombolske tablice v predprodaji! Priporočamo se za lepe in praktične dobitke.

Med tombolo postrežba z jedili in hladnimi pijačami.

Pridite z družino, pripeljite s seboj znance in prijatelje!

JAVNI NOTAR

**FRANCISCO RAUL
CASCANTE**

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T E. 35-8827

Našim bravcem

Obveščamo vse naročnike, dopisnike in oglaševalce, da bo tiskarna Vilko, kjer tiskamo Svobodno Slovenijo, zaradi dopustov zaprta od 5. februarja do 19. februarja. Zato Svobodna Slovenija ne bo mogla iziti 8. in 15. februarja. Zadnja številka bo izšla 1. februarja, naslednja pa 22. februarja.

Uprava Svobodne Slovenije

Izredne uradne ure v SLOGI

OB SOBOTAH OD 16. do 19. ure

- SAMO ZA NALOŽBE DENARJA (Vezani in navadni deleži).
- POKOJNINSKA POSVETOVALNICA — Vodi g. Adolf Škrjanc. (Namesto ob sredah, bo odslej ob sobotah od 16. do 19. ure).

SVOJI K SVOJIM! V SLOGI JE MOČ!

V globoki žalosti sporočamo slovenski javnosti, da je v 78. letu starosti nepričakovano poklical Gospodar življenja našo ženo, mamo, staro mamo, gospo

Terezijo Ahlin roj. Erjavec

Prisrčno se zahvaljujemo č. g. Matiju Borštnarju za molitve ob krsti, vodstvo pogreba in sv. mašo. Nadalje gre naša zahvala g. dr. Branku Zgajnarju za ves trud v njeni bolezni. Zahvala tudi vsem sosedom in znancem, ki so jo prišli kropiti in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči:

Ivan, mož
Ivan in Jože z družinama, sinova
Lojzka, z družino, hčerka
in ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Višnja Gora, 10. jan. 1979.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 1.419.886

Naročnina Svobodne Slovenije za 1979: za Argentino: \$ 25.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 28.000.—; ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 30 USA dol.; obmejne države Argentine 25 USA dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa 32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 24 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E. 33-7213.

KREDITNA ZADRUGA
"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97
RAMOS MEJIA
T. E. 658-6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK
OD 15. DO 19. URE.

Ob 16. uri

„Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka...“

V četrtek dne 11. januarja, je odšla k Večnemu po plačilo naša ljuba mama, gospa

Franciška Bajda roj. Belehar

Priporočamo jo v molitev in lep spomin.

Zahvaljujemo se vsem, ki so jo kropili in se udeležili pogreba. Posebno zahvalo pa izrekamo našemu dušnemu pastirju č. g. Jožetu Hornu za podelitev duhovne tolažbe in vodstvo pogreba; župniku č. g. Janezu Tomažiču za molitev pred krsto; zdravniku g. Juretu Bajuku za vse kar je mogel storiti dobrega in g. Ladotu Šmonu za blagodejni govor pri odprtem grobu.

Naj počiva v Miru. Z Bogom.

Zalujoči:

mož — Jože;
sinovi — Miha, Jože, Peter, Jernej in Marjan;
sestre — Micka, Cilka, Ana in Albina;
brata — Primož in Tone
in ostalo sorodstvo.

Mendoza, 13. januarja 1979.

Po dolgi in hudi bolezni nas je v 67. letu starosti 17. januarja zapustil in odšel k Bogu naš ljubi mož, očka, stari očka, brat in svak

Mirko Kalan

Pokojnega smo pokopali 18. januarja na pokopališču v Rafael Calzada.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnega obiskovali v njegovi bolezni, ga prišli kropiti in spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. dr. Filipu Zaklju za obisk in molitve ob krsti, gg. Škerbecu, dr. Starcu in posebej g. Cukjatiču za prinašanje sv. obhajila pokojniku, za opravljeno sv. mašo na domu in molitve za umrlega.

Zalujoči:

žena: Ivanka;
sinova: Janko, Franci;
hčerke: Mirica, Danica;
zeta: Ruben, Alfonso;
snahe: Abi, Marta;
vnuki: Aleksander, Fabian, Gustavo, Maksimilijan;
vnukinja: Adriana, Mariela, Graciana;
brat: Franc
in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Mavčiče, Kranj, Domžale, Mala Lašna, januarja 1979.